



Naturskyddsföreningen i Botkyrka-Salem

Samhällsbyggnadsförvaltningen
Botkyrka Kommun
147 85 Tumba

Naturskyddsföreningen, NSF lämnar följande remissvar till detaljplanen för del av familjeparken, 24-04 utställd januari 2014

Rubricerat remissvar upptar följande avsnitt:

- 1 Riksintresse
- 2 Bornsjökilen
- 3 Fördjupad artinventering
- 4 Natura 2000
- 5 Jordbruket
- 6 Strandskydd, parkeringsplats, norra vägen, befintlig P-plats
- 7 Luftkvalitet
- 8 Hästsporten
- 9 Exploateringsavtalets tilläggsavtal
- 10 Ekonomi värderingsintyg
- 11 Prickmark
- 12 Anmärkning på utställningen
- 13 Dagvatten
- 14 Sammanfattning

1. Riksintressen enligt 3 kap 6§ miljöbalken:

"Mark och vattenområden samt fysisk miljö i övrigt som har betydelse från allmän synpunkt på grund av deras naturvärden eller kulturvärden eller med hänsyn till friluftslivet ska så långt som möjligt skyddas mot åtgärder som påtagligt kan skada natur- eller kulturmiljön".

Konsekvensen av rubricerad detaljplan blir att Riksintresset i Hågelby – Skrefsta förstörs och utbytes mot en kommersiell campingplats, vilket medför att herrgårdslandskapet förlorar läsbarhet.

Kommunen menar att en campingplats väger tyngre än det rådande Riksintresset i nöjesparksområdet.

Vi delar icke kommunens bedömning och anser därför att Länsstyrelsen skall upphäva detaljplanen.

Kommunen framhårdar att spalta upp Familjeparken i flera delar, dvs flera detaljplaner. Det är otillständigt att föra beslutsfattare bakom ljuset att inte behandla hela familjeparken i en gemensam plan. Det är således obestridligt att rubr. detaljplan med endast camping orsakar sådant intrång i kulturområdet med Riksintresse att det ej kan anses motiverat att godta detaljplanen.

2. Bornsjökilen

NSF kan inte acceptera Detaljplan 1:s betydande försvagning, utplåning av den delen av den Gröna Kilen, som är Hågelby-Skrefsta.

Kommande detaljplaner med nödvändiga parkeringsplatser, en ny nordlig väg in i området samt ianspråktagande av skogs- och bergsområdet anslutet till Eriksberg (enligt ett tilläggsavtal till ramavtalet). Det kommer att medföra ett ännu större ingrepp i Bornsjökilens känsliga natur.

Hågelby Nöjespark måste detaljplaneras i sin helhet för att skapa en nödvändig helhetsbild hur hela exploateringen kommer att påverka miljön i Bornsjökilen.

Detaljplan 1 är en katastrof för Bornsjökilens natur- och spridningsområden och skall inte godkännas i nuvarande form.

Om Detaljplan 1 vinner laga kraft blir det ett indirekt godkännande av detaljplan 2 med än värre följder för de naturkulturella höga värdena. Botkyrka kommun blir den första kommun som bygger igen Den gröna kilen för nöjens skull.

3. Fördjupad artinventering

NSF kräver en fördjupad artinventering vid olika årstider, för att säkerställa flora och fauna. Speciellt beträffande groddjur vid våtområden, fågel- och djurlivet i sjön Aspen, eklandskapetets livsformer, bergcikadans livsmiljö och spridningsvägarna i Bornsjökilen.

4. Natura 2000

Detaljplan 1 innehåller inga djupare redovisningar hur Natura 2000-området påverkas av detaljplanen. Länsstyrelsen har i sitt yttrande över planprogrammet upplyst kommunen om att det kan behövas en Natura 2000 prövning, bl.a. gällande sumpskogen.

Av kap 4 §8 i miljöbalken följer att planen inte får antas innan det är utrett.

”MKB:n måste kompletteras med uppgifter så att det är möjligt att bedöma vilka risker som är förenade med en ökad andel dagvatten i sjöns tillrinning och hur det påverkar dynamiken i sjöns vattenstånd”.

NSF frågar: Var finns den utredningen?

Kommunens svar till Länsstyrelsen finner vi märklig.

I svaret säger kommunen att de inte förstår vilket Natura 2000-område Länsstyrelsen talar om, eftersom det befintliga området är beläget mer än 500 meter från planområdet.

Ett märkligt svar från en miljökommun hävdar NSF. Dessutom är det viktigt att förhålla sig till det faktum att i kommande detaljplaner ”hamnar” nöjesparken inom 500 meter från Ekholmen (Natura 2000)!

Det måste kommunen förhålla sig till redan i rubricerad detaljplan eftersom detaljplanerna hänger ihop.

Kommunen menar i sin kommentar till Länsstyrelsen att kommunen inte kan bedöma hur ökad andel dagvatten påverkar sjön Aspen och för att göra denna bedömning måste ytterligare utredningar göras.

En märklig slutsats finner vi.

Det är just en ytterligare utredning som Länsstyrelsen efterfrågar och NSF efterfrågar detsamma innan detaljplanen kan godkännas!

Det duger inte att hänskjuta frågan om ytterligare utredning till kommande detaljplaner. Ev. problem med dagvattenpåverkan på Natura 2000-området hör intimt ihop redan med detaljplan 1.

5. Jordbruket

Vi tar återigen upp vikten av att bevara jordbruksmarken i Hågelby – Skrefsta för framtida generationers matbehov.

Med stor häpnad läser vi i den sista redovisningen för detaljplan del 1 (Dnr Ks 2012:249, Dnr 2012:274) att det område på 1.78 ha i öster, som lades till detaljplanen år 2011 benämnes åker/impediment!

Det är skrämmande att de politiskt folkvalda, som är satta att bygga vårt samhälle är så till den grad okunniga om livets villkor att jordbruksmark betraktas som värdelös mark och kan byggas bort. Mat på borden har alltid behövts och kommer alltid att efterfrågas i en alltmer tätbefolkad värld.

Jordbruksmarken i Hågelby skall användas till det den är mest lämpad för, nämligen att odla på!

Den högvärdiga odlingsmarken blir med denna detaljplans innehåll uttraderad för all framtid, vilket inte är acceptabelt.

6. Strandskyddet, parkeringsplatser och den norra vägen samt befintlig p-plats

Kommunen tvingades att lyfta ur en omfattande parkering för uppskattningsvis 1.500 bilar, eftersom strandskyddet inte upphävdes.

Denna parkering bedömdes i tidigare plan nödvändig för att detaljplanen då skulle kunna realiserats. Även Länsstyrelsen har i sina tidigare yttranden ansett att parkeringsfrågan måste visas med en godtagbar lösning.

Kommunens lösning på problemet är att kalla två parkeringsytor för "tillfälliga parkeringsplatser" utanför själva planområdet.

NSF ifrågasätter starkt funktionen som "tillfällig parkering"!

I samrådsyttrande (2010-066, 4021-2010-5530) anser Länsstyrelsen att de områden som behövs för att tillgodose parkeringsbehovet för planerade verksamheter bör inkluderas i planområdet med tanke på att flera delar bl.a. utmed Elvestaån ligger i ett miljömässigt känsligt område.

På en tidig grundkarta finns en äldre parkering inritad.

På gällande grundkarta 2013-12-10 är däremot denna parkering ej redovisad.

Detaljplanen är mycket otydlig med avseende på parkeringslösningar. Här råder oklarheter.

NSF erfar också att om nöjesparken skall kunna fungera trafikmässigt måste den norra vägen över Eriksbergsområdet realiserats. Den vägen är emellertid ett mycket osäkert projekt. Det sanktioneras ej av Vägverket och skär effektivt av Bornsjökilen med ytterligare en väg.

Rubricerad detaljplan för del 1 av Familjeparken i Hågelby redovisar inga lösningar varken på parkeringsplatser eller väganslutning och visar på stora problem både miljömässigt och ekonomiskt.

Planen kan således inte godkännas i nuvarande form.

7. Miljömål och Luftkvalitet

Det är graverande och genant att kommunens egna antagna miljö och klimatmål som Klimatstrategin, Ålborg+10 deklARATIONEN, Naturvårdsplanen samt Luftkvalitetsmätningar från trafiken negligeras och motarbetas genom att vilja driva igenom parkprojektet.

Miljö kvalitetsnormen till skydd för människors hälsa klarades inte i Alby 2010. Dessutom överskreds värdet av kvävedioxid med anmärkningsvärda 724 ggr. Med en förväntad trafik från 1 miljon besökare ökar utsläppen ytterligare. Vetenskaplig forskning visar tydliga samband mellan sjukdomar i luftvägarna och kvävedioxidutsläpp och partiklar från trafik. Den vanligaste vindriktningen är sydväst.

Vi finner det oansvarigt att låta kommunens norra innevånare exponeras ännu mer och riskera att belasta sjukvården oftare.

8. Hästsporten

Rid- och ungdomssporten i Hågelby – Skrefsta är en viktig sport med låg CO₂ belastning och omfattande flickidrott i kommunen. Det förhållandet har inte tagits tillräcklig hänsyn till i detaljplanen.

Vi ser och förstår att hästsporten i Hågelby – Skrefsta absolut inte kommer att kunna samexistera med ett campingområde och en fullt utbyggd nöjespark. Det är två fullständigt oförenliga verksamheter.

Hästverksamheten i området har existerat sedan 1970-talet och har sin givna plats här. Markerna i området har sedan urminnes tider uppodlats, betats och producerat mat. Landskapet hålls fortfarande öppet av betande hästar, den biologiska mångfalden gynnas på ett ekologiskt riktigt sätt och de befintliga ekotjänsterna nyttjas skonsamt.

I sin iver att sätta sig på kartan med en nöjespark har kommunen missat en viktig länk. Hästsporten generellt har med åren blivit en omfattande näring att räkna med. Hästnäringen står för en stor del av BNP och ger både direkt och indirekt betydande antal arbetsplatser. Ringarna på vattnet är många och genom att bevara och satsa på hästnäringen i kommunen, kan kommunen berika regionen. Detta faktum har kommunen valt att ignorera vid detaljplaneringen.

Vi i NSF rekommenderar de styrande att läsa *"Hästen i Sverige – betyder mer än du tror"* en utredning från Nationella stiftelsen för hästhållningens främjande.

Hågelby – Skrefsta är ett litet stycke hållbart Botkyrka i sin nuvarande funktion och skall naturligtvis så förbli.

9. Exploateringsavtalets tilläggsavtal

Vid en genomgång av exploateringsavtalet från 2012-05-10 ser vi att kommunen smugit in ett tilläggsavtal till ramavtalet KS/2012:249 beträffande skogs- och bergsområdet i anslutning till Eriksbergs industriområde.

På så sätt har kommunen undvikit att ramavtalet granskas och medborgarna och remissinstanser har ej givits tillfälle att yttra sig om just det området på ett tidigt stadium av planprocessen för den kommande detaljplanen.

Den hanteringen ser vi som ett mycket allvarligt demokratiskt problem och det medför också problem för naturvården. Denna smala och viktiga del av Bornsjökilen riskerar att kraftigt försvagas och fragmenteras, precis som markerna i detaljplan 1. Vi erfar också att just i det området som innefattas av ovan nämnda ramavtal finns arkeologiska lämningar av betydande värde.

NSF accepterar inte att ramavtalet som bilagts exploateringsavtalet automatiskt godkänns utan att vi som remissinstans getts tillfälle i detta skede yttra oss om specifikt det område som avtalats i tilläggsavtalet.

Hanteringen av Bornsjökilen i detaljplan 1 är upprörande och än mer upprörande är det att smyga in nästa detaljplan redan i exploateringsavtalet tillhörande detaljplan 1. NSF kräver att detaljplan 1 med tillhörande tillägg i ramavtalet icke godkänns.

10. Ekonomi värderingsintyg

Den skakiga ekonomin i kommunen och de skenande kostnaderna för Hågelby nöjespark inger stor oro. Politiker och tjänstemän har totalt misslyckats att driva ett så stort och komplext projekt som nöjesparken faktiskt är.

En av förklaringarna till alla problem är att exploatör och kommun valt helt felaktig och sårbar mark för en nöjespark.

Vi vill återigen påpeka att kommunens styrning av värderingen av mark och fastigheter till nöjesparken är tvivelaktig.

Kommunens direktiv till värderingsfirman att värdera marken som enbart jordbruksmark resulterade i låga markvärden, som inte stämmer med kommande verksamhet. Området skall värderas utifrån att en godkänd detaljplan föreligger.

11. Prickmark

I samrådsyttrandet 2010-06-16 bet. 4021-2010-5530 skriver Länsstyrelsen (sid 4): *"Höjdryggen NV om Hågelby gårds ekonomibyggnader bör hållas helt fri från tillkommande bebyggelse så att den ursprungliga gårdsmiljön bibehåller ett respektavstånd i förhållande till kommande bebyggelse"*.

Trots Länsstyrelsens råd att ej bebygga höjdryggen och trots att området fick inskrivet "prickmark" efter Länsstyrelsens påpekande, väljer nu kommunen i den nya detaljplanen att placera stugor vid höjdryggen utan att närmare redovisa antalet och storleken på dem. Delar av prickmarkeringen är nu borttagen ur den nya detaljplanen. Länsstyrelsens råd har sålunda negligerats. Vilket vi inte accepterar.

12. Bristande demokrati och anmärkningar på utställningen

- Naturskyddsföreningen är en remissinstans för rubricerad detaljplan. Tvenne miljökonsekvensbeskrivningar (Sweco och WSP) har framtagits. Endast en av dessa redovisas i kommunhuset och på hemsidan. Anmärkningsvärt är att NSF ej fått dessa handlingar tillsända med remissförfrågan!

Vi erfar att några instanser ej har fått sig tillsända remisshandlingar. **NSF klandrar denna nonchalans beträffande dokument som skall tillställas remissinstanser.**

- Utställningen har enligt kungörelsen begränsats till hisschaktet i kommunhuset samt till kommunens hemsida. Således har medvetet uteslutits alla medborgarkontor som normalt nyttjas för medborgarnas tillgänglighet av materialet. Enligt hemsidan (daterad 2010-09-01) skall utställning av detaljplaner ske på medborgarkontoren.

Forts. Bristande demokrati och anmärkningar på utställningen

- På utställningen i kommunhuset finns totalt 9 dokument men på hemsidan redovisas 19 dokument tillhörande detaljplan för familjeparken.
- Av dessa 9 dokument redovisas 3 st med uppdatering till rubricerad utställning med datum 2013-12-10. Övriga dokument redovisas med äldre datum, dvs från 2010 till 2013-08-27.
Flera tidigare detaljplaneutställningar har förevarit varför dokumenten skall uppdateras till aktuellt datum samt att tidigare versioner ersätts och göres därmed ogiltiga. Så har icke skett!
- En miljökonsekvensbeskrivning (MKB) redovisas i utställningsmaterialet (SWECO 2010-12-07). Emellertid har två MKB utförts. Den tidigare MKB har icke ogiltigförklarats och skall därför ligga med i materialet.

Utställningshandlingar som redovisas på hemsidan är i flera fall ogiltiga dubletter. Således finns där 5 st "plankarta" varav 4 st är irrelevanta, dvs ogiltiga utan notering därom.

Vidare finns 5 st "planbeskrivning" varav 4 st är irrelevanta, dvs ogiltiga utan notering därom.

Dessutom finns 3 st "genomförandebeskrivning" varav 2 st är irrelevanta, dvs ogiltiga utan notering därom.

Fundamentalt är att giltigt dokument förklarar vilket dokument det ersätter samt att ersatt dokument noteras med identifikationsdata för vilket dokument det ersatts av.

Utställningen lider av total brist på professionell hantering. Det kan göras troligt att medborgare som besöker hemsidan kan bibringas uppfattningen att t.ex. markförändring eller strandskyddet ej åtgärdats utan ligger till grund för detaljplanen, som skall granskas.

13. Dagvatten

Angående dagvatten så finns det en dagvattenutredning gjord 2010. Vi kräver i våra utställningssynpunkter att placeringen av de dammar för dagvattenrening (1720 m³) som föreslagits i dagvattenutredningen (febr 2010) skall redovisas i planförslaget, dagvattenutredningen skall även bifogas planhandlingarna.

14. Sammanfattning

Hela planprocessen från dag 1 har genomsträvs av bristande kunskap, många misstag och en stor nonchalans inför en av Botkyrkas mest värdefulla kulturmiljöer.

Nu är det hög tid att avsluta fortsatta planer för nöjesparken, planer som aldrig borde ha initierats.

Nu är det hög tid för kommunen att börja värna om miljön, riksintresset och landskapet i Hågelby, hög tid att värna om flickidrotten i Skrefsta, hög tid att ta den biologiska mångfalden på allvar och förstå ekotjänsternas värden.

Det är också hög tid att värna om skattebetalarnas pengar och resurser i kommunen.

Det är av yttersta vikt att ej godkänna detaljplan del 1 med alla dess brister.

Godkänns detaljplan del 1, har man i princip godkänt kommande detaljplan 2, som berör ett ännu känsligare naturområde med bl.a. rika arkeologiska lämningar.

Vi i NSF är kritiska till Botkyrka kommuns hantering av Miljöbalken som kommunen i ett antal skrivelser gått emot och tolkat på sitt eget och tendensiösa sätt.

Vi är också kritiska till att nöjesparken uppdelas i flera detaljplaner. Det är omöjligt att göra en korrekt och sammanhållen bedömning med en detaljplan i taget.

Utdrag ur artikel* av Lars Amréus, Riksantikvarie:

Riksdagens direktiv betonar långsiktigt hållbar markanvändning och en helhetssyn på landskapet. Brukandet skall balanseras mot friluftsliv, turism, kulturmiljövård och naturskydd. Kultur och naturvärden är ofta grunden till turism och sociala värden. Landskapets historiska dimension blir alltmer intressant och ändliga natur- och kulturvärden får inte åsidosättas.

* SVD 2013 10 13 "Kulturvärden kan uttraderas"

Tidigare inlämnade yttranden

För övrigt hänvisar vi våra tidigare inlämnade samrådsdokument och yttranden, 23/12 2007, 5/12 2009, 25/5 2010, 24 02 2011

De argument som framförts kvarstår: Platsen är ur ekologisk, historisk och ekonomisk synvinkel fel vald.

Naturskyddsföreningen i Botkyrka och Salem avstyrker en familjepark och exploatering av dessa högst unika och värdefulla marker.

Kopia: Länsstyrelsen

Med Vänliga Hälsningar, för styrelsen Uttran 17 januari 2014 .



Jan Govella
Ordf.



Arne Söderbom
V. Ordf.

Föreningskretsen Naturskyddsföreningen i Botkyrka och Salem med 1700 medlemmar bildades 14 juni 1975 och ingår i riksföreningen med 193 000 medlemmar.

Naturskyddsföreningen i Botkyrka och Salem

Adress c/o Arne Söderbom Rosendalsvägen 4. 147 63 Uttran